

Pirkko Hemmilä

***Taksi- ja sairaankuljetusliikenteen
kustannusindeksit, kesäkuu 1994=100***

Pirkko Hemmilä

***Taksi- ja sairaankuljetusliikenteen
kustannusindeksit, kesäkuu 1994=100***

Muistioita 1995:7

Tiedustelut

Pirkko Hemmilä
puh. (90) 17 341

Lainattaessa lähteeksi on
mainittava Tilastokeskus.

© 1995 Tilastokeskus

ISBN 951-727-137-9
ISSN 0357-6507

Painatuskeskus Oy,
Pikapaino,
Helsinki 1995

SISÄLTÖ

Esipuhe 3

Johdanto 4

Indeksien painorakenteet ja lähtökohdat 6

Hintaseuranta 9

Palkat 9

Välilliset palkat 9

Poltto- ja voiteluaineet 9

Korjaus ja huolto 10

Renkaat 10

Pääoman poisto 10

Korot 11

Vakuutukset 12

Liikennöimismaksut 12

Ylläpito 12

Hallinto 13

Indeksin laskentakaava 14

Indeksin laadinta ja tulosteet 15

Liite 1.

Taksi-, invataksi- ja sairaankuljetusliikenteen
kustannusindeksit, kesäkuu 1994 – syyskuu 1995 16

ESIPUHE

Lokakuussa 1994 Tilastokeskus sopi Liikenneministeriön, Suomen Taksiliitto ry:n ja Suomen Invataksit ry:n kanssa kustannusindeksin tuottamisesta taksi- ja invataksiliikenteestä. Myöhemmin helmikuussa 1995 Tilastokeskus sopi Liikenneministeriön ja Suomen Sairaankuljetusliitto ry:n kanssa myös sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksin tuottamisesta sekä julkaisemisesta yhdessä taksiliikenteen kustannusindeksin kanssa. Taksi-, invataksi- ja sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksien tuottaminen alkoi kesäkuulta 1995.

Indeksien suunnittelua valvovan työryhmän jäseninä ovat olleet Jorma Hakala, Harri Uusnäkki ja Antti Rokala Liikenneministeriöstä, Lauri Säynäjoki ja Juha Pentikäinen Suomen Taksiliitto ry:stä, Kari Siekkinen ja Mauri Koljander Suomen Invataksit ry:stä, Seppo Ainasoja ja Jari Penttonen Suomen Sairaankuljetusliitto ry:stä sekä Ilkka Lehtinen ja Pirkko Hemmilä Tilastokeskuksesta. Indeksien käytännön toteutuksesta vastasivat Harri Uusnäkki, Juha Pentikäinen, Mauri Koljander, Seppo Ainasoja, Jari Penttonen, Ilkka Lehtinen ja Pirkko Hemmilä. Sairaankuljetusliikenteen kustannuslaskelmien asiantuntijana on toiminut myös Reijo Oksanen ED Logist Team Oy:stä.

Tilastokeskuksessa, joulukuussa 1995

Heikki Salmi

1. JOHDANTO

Taksi- ja sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksit kuvaavat taksi-, invataksi- ja yksityisen sairaankuljetusliikenteen kustannustekijöiden hintojen muutoksia.

Vastaavia kustannusindeksejä ei ole julkaistu Suomessa aikaisemmin. Sen sijaan esimerkiksi ammattimaisen kuorma-autoliikenteen kustannusindeksiä on tuotettu jo 1970-luvun puolivälistä lähtien ja linja-autoliikenteen kustannusindeksiä vuodesta 1992 lähtien.

Muiden Suomessa julkaistavien indeksien tapaan taksi- ja sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksit ovat kiinteäpainoisia indeksejä, joissa kustannustekijöiden osuudet kokonaiskustannuksista pysyvät muuttumattomina ajankohdasta toiseen. Ne ovat Laspeyres-tyyppisiä indeksejä, joissa perusajankohdan painorakenne on kiinteä. Taksi- ja sairaankuljetusliikenteen kustannusindekseissä perusajankohtana on kesäkuu 1994.

Indeksit tehdään neljä kertaa vuodessa maaliskuu-, kesä-, syys- ja joulukuulta. Pistelukuja on saatavana perusajankohdasta kesäkuusta 1994 lähtien.

Taksi- ja invataksiliikenteen kustannusindeksit mittaavat arvonlisäverottomien panoshintojen kehitystä. Sairaaankuljetusliikenteen kustannusindeksi mittaa sen sijaan arvonlisäverollisten panoshintojen kehitystä.

Indeksit kuvaavat taksi-, invataksi- ja yksityisen sairaankuljetusliikenteen keskimääräistä kustannuskehitystä. Ne eivät kuvaa yksittäisen yrittäjän kustannusten kehitystä, jos yrityksen kustannusten rakenne poikkeaa olennaisesti indeksin rakenteesta. Indeksit eivät välttämättä mittaa muutoinkaan kaikkia alalla tapahtuneita kustannusten muutoksia. Esimerkiksi uuden menoerän tuleminen tai vanhan poistuminen eivät välttämättä näy pisteluvuissa indeksin kiinteän painorakenteen vuoksi. Painorakennetta kuitenkin uudistetaan vähintään viiden vuoden välein. Samoin esimerkiksi vanhan automallin korvautuminen uudella automallilla ei näy pisteluvun nousuna, sillä indeksi mittaa aina samojen tuotteiden hintakehitystä. Tuotteen laadunmuutoksen aiheuttama hinnan nousu tai lasku eliminoidaan indekseistä. Myöskään kustannuksia keventävä tuottavuuden nousu ei näy pisteluvuissa.

Käsillä olevassa muistiossa tarkastellaan aluksi indeksien painorakennetta, panosryhmien prosenttiosuuksia kokonaiskustannuksista, sekä painorakenteeseen vaikuttavia lähtökohtia. Li-

2. INDEKSIEN PAINORAKENTEET JA LÄHTÖKOHDAT

Painorakennelaskelmissaan työryhmä käytti hyväksi Suomen Taksiliiton omia kustannuslaskelmia, ED Logist-Team Oy:n Timo Martikaisen tekemää invataksiliikenteen taksalaskentaperustetta, ED Logist-Team Oy:n Reijo Oksasen tekemiä sairaankuljetusliikenteen taksalaskentaperusteita sekä Tilastokeskuksen tekemiä laskelmia.

Koska taksi- ja invataksiliikenteen kustannusindeksit ovat arvonlisäverottomia indeksejä, on painorakenteita koskevat laskelmat tehty ilman arvonlisäverojen osuutta. Myös yksittäisten tuotteiden hintoja seurataan näissä indekseissä arvonlisäverottomalla hintakäsitteellä. Sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksissä taas painorakenne perustuu arvonlisäveron sisältäviin panoshintoihin ja hintakyselyt kohdistuvat arvonlisäverollisiin hintoihin.

Taulukossa 1 on esitetty indeksien painorakenteet panosryhmien prosentuaalisina osuuksina kokonaiskustannuksista kesäkuussa 1994.

Taulukko 1.

Taksi-, invataksi- ja sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksien painorakenteet

Panosryhmä	Taksit	Invataksit	Sairaankuljetusautot ml. varalla- olo	
1. Palkat	38,9	35,3	32,9	44,6
2. Välilliset palkat	23,7	21,5	22,4	30,3
3. Pohto- ja voiteluaineet	8,3	7,1	3,5	1,9
4. Korjaus ja huolto	5,9	4,5	3,0	1,7
5. Renkaat	1,3	1,3	0,8	0,5
6. Pääoman poisto	5,6	11,7	13,1	7,3
7. Korot	4,0	5,6	6,1	3,5
8. Vakuutukset	4,0	4,1	1,8	1,0
9. Liikennöimismaksut	2,8	3,4	0,1	0,1
10. Ylläpito	2,9	2,9	7,9	4,4
11. Hallinto	2,6	2,6	8,4	4,7
Yhteensä	100	100	100	100

Kussakin indeksissä ylivoimaisesti suurimman kustannuserän muodostavat palkat. Palkkojen ja välillisten palkkojen osuus kaikista kustannuksista oli kesäkuussa 1994 taksiliikenteessä lähes

63 prosenttia, invataksiliikenteessä vajaat 57 prosenttia ja sairaankuljetusliikenteessä runsaat 55 prosenttia.

Palkkakustannukset perustuvat kuljetustyöajalta maksettuihin palkkoihin. Kuljetustyöaikana taksiliikenteessä on 3 120 tuntia, invataksiliikenteessä 2 875 tuntia ja sairaankuljetusliikenteessä 1 753 tuntia. Taksi- ja invataksiliikenteen kokonaistyöajasta sunnuntaityön osuutena on 12 prosenttia. Sairaankuljetusliikenteen palkkakustannukset perustuvat kahden kuljettajan palkkoihin ja 6 tunnin välittömän valmiusajan palkkoihin. Sairaankuljetusalan kokonaistyöaika koostui 75 prosenttia arkityöstä, 10 prosenttia lauantaityöstä ja 15 prosenttia sunnuntaityöstä. Tuntipalkoissa on otettu huomioon ilta- ja yötyölisät.

Sairaankuljetusliikenteestä tuotetaan myös erillistä kustannusindeksiä, sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksi mukaanlukien hälytysvalmius, jossa palkkakustannukset ovat kokonaisuudessaan mukana. Siinä palkkakustannusten lähtökohtana on 8 tunnin välittömän valmiusajan palkat ja 16 tunnin hälytysvalmiusajan palkat. Muutoin palkkakustannusten laskentaperiaatteet ovat samanlaiset ja muut kustannuserät ovat samoja kuin varsinaisessa indeksissäkin. Palkkojen ja välillisten palkkojen osuus kokonaiskustannuksista on noin 75 prosenttia tässä indeksissä.

Painorakenteessa välillisten palkkojen osuus palkkoista on taksi- ja invataksiliikenteessä 61 prosenttia ja sairaankuljetusliikenteessä 68 prosenttia.

Välillisiä palkkakustannuksia ovat työntekijän sosiaalivakuutusmaksut sekä nk. *sosiaalipalkat*. Sosiaalivakuutusmaksuja ovat sosiaaliturva-, työeläke-, tapaturmavakuutus-, työttömyysvakuutus- ja ryhmähenkivakuutusmaksu. Sairaankuljetusalan sosiaalivakuutusmaksuihin kuuluu lisäksi potilasvakuutusmaksu ja työterveyshuollon kustannukset. Sosiaalipalkkoja ovat vuosilomapalkka ja lomakorvaus, sairausajan palkka, vuosityöajan lyhennys ja palkalliset juhlapäivät. Sairaankuljetusalan sosiaalipalkoissa on otettu huomioon myös koulutus- yms. päivät.

Palkkakustannusten jälkeen poltto- ja voiteluaineet ovat seuraavaksi merkittävin panosryhmä taksiliikenteessä. Näiden osuus kokonaiskustannuksista on yli 8 prosenttia. Korjauksen ja huollon sekä pääoman poiston osuus on vajaat 6 prosenttia taksiliikenteen kaikista kustannuksista. Muiden erien paino-osuudet vaihtelevat 1,3 ja 4 prosentin välillä.

Invataksi- ja sairaankuljetusliikenteessä palkkakustannusten jälkeen seuraavaksi suurin panoserä on pääoman poisto, joka in-

vataksella on vajaat 12 prosenttia kokonaiskustannuksista ja sairaankuljetusautoilla runsaat 13 prosenttia. Poltto- ja voiteluaineiden osuus on invataksella noin 7 prosenttia ja sairaankuljetusautoilla vain 3,5 prosenttia kokonaiskustannuksista. Sairaankuljetusliikenteen ylläpito- ja hallintokustannukset ovat suuremmat kuin taksien.

Poltto- ja voiteluaineiden kustannusten lähtökohtana on vuotuinen ajosuorite, joka on taksiliikenteessä 80 000 kilometriä, invataksiliikenteessä 60 000 kilometriä ja sairaankuljetusliikenteessä 40 000 kilometriä. Polttoaineen laskettu kulutus on taksiliikenteessä 11 litraa ja invataksi- ja sairaankuljetusliikenteessä 13 litraa 100 kilometrillä.

Pääoman poistoa koskeva kustannuserä perustuu mm. autokaluston pitoaikaan, joka taksiliikenteessä on 3 vuotta ja invataksi- ja sairaankuljetusliikenteessä 4 vuotta. Varusteiden pitoaika on kaksinkertainen autokaluston pitoaikaan nähden. Takseissa ja invataksissa on otettu huomioon käytetyn auton myyntihinnasta maksettava arvonnävero.

Oheiseen taulukkoon 2 on tiivistetty lähtökohtia, joiden perusteella indeksien painorakenteet on laskettu.

Taulukko 2.

Painorakennelaskelmien lähtöarvot

	Taksit	Invataksit	Sairaankuljetusautot
Auton hinta renkaineen	123 565 mk	208 917 mk	350 000 mk
Renkaat	2 992 mk	2 900 mk	3 538 mk
Varusteet	37 984 mk	50 880 mk	208 900 mk
Ajosuorite	80 000 km/v	60 000 km/v	40 000 km/v
Auton pitoaika	3 v	4 v	4 v
Varusteiden pitoaika	6 v	8 v	8 v
Polttoaineen kulutus	11 l/100 km	13 l/100 km	13 l/100 km
Renkaiden kestoikä	40 000 km	40 000 km	25 000 km
Palkkatunnit (kuljetustyöaika)	3 120 h/v	2 875 h/v	1 753 h/v
Muuttuvat kustannukset			
Polttoaine	35,52 p/km	39,21 p/km	51,07 p/km
Voiteluaine	3,37 p/km	4,11 p/km	6,96 p/km
Korjaus ja huolto	26,47 p/km	26,47 p/km	50,00 p/km
Renkaat	6,15 p/km	7,78 p/km	10,11 p/km
Yhteensä	71,51 p/km	77,57 p/km	118,14 p/km

Huom. Takseissa ja invataksissa hinnat ovat ilman arvonnäveroa, sairaankuljetusautoissa hinnat ovat arvonnäverollisiä. Takseissa ei ole myöskään autoveroa. Autoveron palautus on otettu huomioon taksien hinnoissa.

3. HINTASEURANTA

Kaikkia yrittäjien maksamia kuluja ei indekseissä voida ottaa huomioon, vaan hintaseurantaan on otettava mahdollisimman edustava otos kuvaamaan kaikkia kustannuksia. Oletetaan, että kaikkien menoerien hinnat kehittyvät samalla tavalla kuin otoksessa olevien. Seuraavassa tarkastellaan, minkälaisilla hintanimikkeillä kustannuksia seurataan ja minkälainen on tarkempi painorakenne panosryhmien sisällä.

Palkat

Palkkakustannusten muutoksia mitataan taulukkopalkkoilla. Taksija invataksiliikenteen palkkoja seurataan Taksiliikenteen Työntantajaliitto ry:n ja Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto ry:n välisen Taksiliikenteen työehtosopimuksen tuntipalkalla. Työehtosopimuksen määräykset koskevat I paikkakuntakalleusluokassa työskenteleviä ja yli 8 vuoden työkokemuksen omaavia kuljettajia.

Sairaankuljetusalan palkkoja seurataan Kunnallisen työehtosopimuksen ja kesäkuusta 1995 lähtien LTK:n Erityisalojen Työntantajaliiton, Terveysten- ja sosiaalihuoltoalan ammattijärjestö Tehy:n ja Suomen Sairaankuljetusliiton sairaankuljettajia koskevan palkkataulukon mukaisilla kuukausiansioilla. Ne koskevat palkkaluokkaa SK 4 ja mukana on kolme palveluvuosilisää. Hintaseurannassa on sekä ensimmäisen että toisen paikkakuntaluokan kuukausiansion keskiarvo.

Välilliset palkat

Koska sosiaalipalkkojen suuruus riippuu palkoista ja sosiaalivaikutusmaksujen suuruus kaikista palkkakustannuksista, välillisten palkkojen kehitykseen vaikuttavat paitsi välillisten palkkojen perusteissa tapahtuvat muutokset, myös kuljettajien palkoissa tapahtuvat muutokset.

Välillisiä palkkoja koskevat kustannukset lasketaan asetusten, työehtosopimusten sekä vakuutuslaitosten tariffien perusteella.

Poltto- ja voiteluaineet

Suurin osa polttoainekuluista perustuu dieselöljyn käyttöön. Taksiliikenteessä dieselöljyn osuutena polttoainemenoista on kaksi

kolmasosaa bensiinin ollessa yksi kolmasosa. Invatakseilla polttoainekulut koostuvat yksinomaan dieselöljyn käytöstä. Sairaankuljetusliikenteen polttoainekustannuksista dieselöljyn osuutena on 70 prosenttia ja bensiinin 30 prosenttia.

Voiteluaineiden osuutena koko poltto- ja voiteluainekustannuserässä on taksi- ja invataksiliikenteessä noin 9 prosenttia ja sairaankuljetusliikenteessä 12 prosenttia.

Hintaseurannassa käytetään hyväksi Kuluttajahintaindeksistä saatuja koko Suomea koskevia poltto- ja voiteluaineiden keskihintoja.

Korjaus ja huolto

Korjauksen ja huollon menoerään kuuluvat työkustannukset, varaosa-, tarvike- ja pienvarustekustannukset sekä takseilla ja invatakseilla lisäksi taksamittarin asennus.

Suurin osa korjauksen ja huollon panosryhmästä muodostuu työkuluista. Takseilla ja invatakseilla on työkustannuksia 73 prosenttia, varaosa- ja tarvikekustannuksia 24 prosenttia, pienvarustekustannuksia runsaat 2 prosenttia ja taksamittarin asennuksen aiheuttamaa menoa vajaa yksi prosentti.

Sairasautoilla korjauksen ja huollon panosryhmästä on 80 prosenttia työkustannusten osuutta ja 20 prosenttia varaosien, tarvikkeiden ja pienosien osuutta.

Työkustannuksia seurataan *Autoalan Keskusliiton* keräämällä, koko Suomea koskevalla kevyen kaluston huoltokorjauksen tuntiloitushinnalla. Varaosien, tarvikkeiden ja pienosien hintoja seurataan äänenvaimentajan, akun, iskunvaimentajien ja jarrupalojen myyntihinnoilla, jotka kysytään autokorjaamoilta.

Renkaat

Renkaiden myyntihinnat kysytään rengasliikkeistä. Kyselyssä on mukana kesä- ja talvirenkaat asennettuina ja tasapainotettuina, talvirenkaat nastoitettuina. Kullakin renkaalla on yhtä suuri hyödykekohtainen paino.

Pääoman poisto

Pääoman poistoon liittyviä menoja ovat autokalusto- ja varustekustannukset sekä invatakseilla ja sairaankuljetusautoilla myös muutostöiden aiheuttamat kustannukset.

Taksiliikenteessä autokaluston osuus pääoman poistosta on 68 prosenttia, varusteiden osuus on 32 prosenttia. Invataksiliikenteessä autokaluston osuus pääoman poistosta on 55 prosenttia, muutostöiden 30 ja varusteiden 15 prosenttia. Taksien ja invataksien varusteita ovat *ularadio datapäätteinen, taksamittari, kirjoitin, maksupääte ja matkapuhelin* sekä *taksivalo ja koulukyytikupu*. Invataksien varustekuluista neljäsosa on *hissikustannusta*.

Sairaankuljetusliikenteessä pääoman poistosta 44 prosenttia on autojen, 29 prosenttia muutostöiden ja 27 prosenttia varusteiden kustannuksia. Sairasautojen muutostöistä 62 prosenttia on autojen perusmuutostyötä, 20 prosenttia lisämuutostyötä (mm. ulkomaalaus, Webasto HL32), 12 prosenttia hälytyslaitteiden asentamisesta aiheutuvaa muutostyötä ja 6 prosenttia sähkövarusteiden aiheuttamaa muutostyötä. Sairasautojen varustekustannukset muodostuvat hoitovälinekustannuksista (62 prosenttia), parivarusteista (22 prosenttia) ja viestivälineistä (16 prosenttia).

Hintaseurannassa ovat Suomen käytetyimmät taksi- ja invataksimerkkien autoverottomat ja arvonlisäverottomat ohjehinnat ja sairaankuljetusautomerkkien auto- ja arvonlisäverolliset ohjehinnat. Invataksien ja sairaankuljetusautojen perusmuutostöiden kustannuksia seurataan automerkkikohtaisesti.

Sairaankuljetusautojen lisämuutostöihin liittyviä kuluja seurataan seuraavien töiden tai tuotteiden hinnoilla: *ulkomaalaus, Webasto HL32, hälytysvalopaneli, vilkut eteen ja taakse, lämpökaappi ja autoradio*. Sairaankuljetusautojen varustekustannusten hintaseurannassa ovat puolestaan seuraavat tuotteet: pääpaari Ferno 50, paarialusta, kiinteä hapenantojärjestelmä, hälytyslaukku B, pulssioksimetri, defibrillaattori, radiopuhelin, GSM-puhelin ja VHF-puhelin.

Korot

Korkojen menoerää mitataan *kolmella keskikorolla*: ensinnäkin Tilastokeskuksen julkaisemalla liikenteen toimialan (TOL 7) korolla, joka on talletuspankkien antamien yritysluottojen kannan keskikorko. Sitä mitataan myös Suomen Pankin ilmoittamalla kolmen kuukauden heliborkorkoon sidottujen yleisöluottojen kannan keskikorolla sekä myös Suomen Pankin ilmoittamalla kolmen vuoden markkinakorkoon sidottujen yleisöluottojen kannan keskikorolla.

Painorakenteessa liikenteen toimialan korko edustaa korkojen panosryhmästä puolta ja muut korot kumpikin neljäsosaa.

Korot lasketaan prosentteina pääoman hinnasta, joten korkokustannusten kehitykseen vaikuttavat sekä korkoprosenttien muutokset että pääoman hintakehitys.

Vakuutukset

Vakuutuksia ovat *liikennevakuutus, autovakuutus sekä taksi- tai sairaankuljetusextra.*

Taksi- ja invataksiliikenteen painorakenteissa on otettu huomioon liikenne- ja autovakuutuksissa 26 prosentin bonus ja sairaankuljetusliikenteen liikennevakuutuksessa 51 prosentin ja autovakuutuksessa 44 prosentin bonus. Extravakuutuksissa on 15 prosentin keskittämisalennus.

Taksi- ja invataksiliikenteen liikennevakuutusmaksujen seurannassa on tariffialue HA 30. Autovakuutusmaksujen seurannassa on alueen 2 ja maksuluokan 14 isokasko pienimmällä mahdollisella omavastuulla ilman bonusoikeutta. Sairaankuljetusautojen liikennevakuutusmaksuna on tariffialue DO 30/18 ja EO 00 kaskovakuutusmaksuna.

Extravakuutusten, samoin kuin taksien autovakuutuksen, maksut määräytyvät autokaluston hinnan mukaan. Laskelmissa otetaan huomioon autokaluston uudistuminen. Maksut kysytään vakuutuslaitoksista.

Liikennöimismaksut

Taksien liikennöimismaksuja ovat moottoriajoneuvovero, auton käyttömaksu, liikennelupa- ja katsastusmaksu. Lisäksi taksien liikennöimismaksuihin on luettu ularadiomaksu, taksanvaihto- ja sinetöintikulut sekä ulakeskuksen hoitomaksu. Sairaankuljetusautojen liikennöimismaksuja ovat auton käyttömaksu, liikennelupa- ja katsastusmaksu.

Käyttömaksujen paino-osuuteen ja hintakehitykseen vaikuttaa maksun porrastus auton käyttöiän mukaan. Liikennöimismaksut kysytään viranomaisilta ja laitoksilta.

Ylläpito

Ylläpitoon luettavia kuluja ovat autotalli- ja pesukustannukset. Sairaankuljetusliikenteen ylläpitokustannuksia ovat lisäksi sähkökulut ja hoitotarvikemenot sekä vara-autokustannukset. Pesu- ja puhdistusmenoihin on luettu auton ulko-, alusta- ja moottori-pesut, sisäpuhdistukset sekä tuulilasin pesunesteet.

Taksi- ja invataksiliikenteen ylläpitokustannuksista 45 prosenttia koostuu autotallikuluista ja loput 55 prosenttia pesu- ja puhdistusmenoista.

Sairaankuljetusliikenteessä vara-autokustannusten osuus ylläpidon panosryhmässä on vajaat 40 prosenttia, hoitotarvikkeiden, samoin kuin pesukustannusten, osuus on runsaat 20 prosenttia, sähkökulujen sekä autotallikulujen osuudet ovat noin 10 prosenttia.

Autotallikuluja mitataan kuluttajahintaindeksin kokonaispisteluvulla. Auton ulkopesua, sisäpuhdistusta, moottoripesua ja tuulilasin pesunestettä koskevat hinnat kysytään autokorjaamoista ja -huoltamoista.

Sairaankuljetusliikenteen hoitotarvikkeita indeksissä edustavat elektrodit, happimaskit, lääkehappi ja Ringer-infuusioliuos. Niiden hinnat kysytään tarvikkeiden myyjiltä. Sähkökuluja mitataan kuluttajien maksamalla sähkön keskimääräisellä hinnalla. Sairaankuljetusliikenteen vara-autokustannusta mitataan pääoman poiston pisteluvulla.

Hallinto

Taksi- ja invataksiliikenteessä hallintokustannusten suurin menoerä tulee puhelinkuluista, joiden paino-osuus on 38 prosenttia kaikista hallintomenoista. Kirjanpitokulujen osuus on 35 prosenttia ja pankkikulujen 6 prosenttia. Jäsenmaksut muodostavat 13 prosenttia, lehdet ja ammattikirjallisuus 5 prosenttia sekä postitus- ja toimistokulut noin 3 prosenttia taksien ja invataksien hallintokustannuksista.

Sairaankuljetusliikenteessä puhelinkulujen osuus kaikista hallintokustannuksista on 30 prosenttia. Kirjanpitokulujen paino-osuus on noin 19 ja pankkikulujen 6, jäsenmaksu- ja järjestötoimintamenojen vajaat 13, lehtien ja ammattikirjallisuuden vajaat 4 sekä postitus- ja toimistokulujen runsaat 6 prosenttia. Sairaankuljetusliikenteen hallintokuluja ovat lisäksi markkinointi- ja suhdetoimintamenot, noin 10 prosenttia kaikista hallintokuluista, työvaate- ja pesulakulut, runsaat 6 prosenttia, sekä koulutusmenot, niinkään noin 6 prosenttia kaikista hallintomenoista.

Kirjanpitokuluja seurataan tilitoimiston tariffimaksulla, pankkikuluja pankkipalvelumaksuilla, puhelinkuluja sekä perinteisten että matkapuhelinten perus- ja puhelumaksuilla sekä jäsenmaksumenoja ao. liittojen, lääninyhdistysten ja SYKL:n jäsenmaksuilla. Muita hallinnon menoeriä seurataan kuluttajahintaindeksistä saaduilla vastaavilla osaindekseillä.

4. INDEKSIN LASKENTAKAAVA

Indeksi on suhdeluku, jolla verrataan vertailuajankohdan hintaa tai kustannusta perusajankohdan hintaan tai kustannukseen.

Kustannusindeksien laskennassa käytetään Laspeyresin indeksikaavaa, jossa perusajankohdan painorakenne pysyy kiinteänä. Käsillä olevien indeksien perusajankohtana on kesäkuu 1994. Sitä merkitään luvulla 100.

$$I_{1994,t} = \frac{\sum_i \frac{P_{ti}}{P_{6.1994i}} * w_{6.1994i}}{\sum_i w_{6.1994i}} * 100$$

$I_{6.1994,t}$ = Indeksipisteluku vertailuajankohtana t. Perusajankohtaa, kesäkuu 1994, merkitään luvulla 100.

$w_{6.1994i}$ = Hintanimikkeen i arvo-osuus kokonaiskustannuksista eli paino kesäkuussa 1994

$p_{t,i}$ = Hintanimikkeen i hinta vertailuajankohtana t

$p_{6.1994,i}$ = Hintanimikkeen i hinta kesäkuussa 1994

Hintanimikkeitä on indekseissä yhteensä 134 kappaletta.

5. INDEKSIIN LAADINTA JA TULOSTEET

Taksi- ja sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksejä tuotetaan neljännesvuosittain koskien maaliskuis-, kesä-, syys- ja joulukuuta. Indeksit valmistuvat em. kuukausia seuraavan kuukauden loppuun mennessä. Kullekin liikennetyypille, taksi-, invataksi- ja sairaankuljetusliikenteelle, tuotetaan panosryhmittäin eriteltyjä pistelukuja, sairaankuljetusliikenteelle lisäksi erityisindeksiä, jonka painorakenteessa hälytysvalmiusajan palkkakustannukset on otettu huomioon.

Neljä kertaa vuodessa tuotetun tulosteen *taulukossa 1* on esitetty taksi-, invataksi- ja sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksien kokonaispisteluvut ja vuosimuutokset prosentteina. Kaikki kolme liikennetyypistä sisältävää kokonaisindeksiä ei tuoteta. *Taulukko 1B* sisältää muutoin samat tiedot kuin edellinenkin, mutta sisältää myös sairaankuljetusliikenteen hälytysvalmiusajan palkkakustannukseen perustuvan kustannusindeksin - kokonaispisteluvun ja vuosimuutoksen. *Taulukossa 2* on taksiliikenteen kustannusindeksin pisteluvut panosryhmittäin eriteltyjä, *taulukossa 3* on invataksiliikenteen vastaavat panosryhmittäiset pisteluvut ja *taulukossa 4* sairaankuljetusliikenteen. *Taulukoissa 2-4* on esitetty myös panosryhmien painoarvot, jolloin on mahdollista seurata eri panoskustannusten vaikutuksia indeksin kokonaiskehitykseen.

LIITE 1 Taksi-, invataksi- ja sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksit, kesäkuu 1994 – syyskuu 1995

Taulu 1. Taksi-, invataksi- ja sairaankuljetusliikenteen indeksit ja vuosimuutos, syyskuu 1995

Tabell 1. Index och årsförändring för taxi-, invalidtaxi- och ambulansstrafik, september 1995
1994:6 = 100
Taksit ilman arvonlisäveroa. Taxibilar exkl. mervärdesskatt.

Ajoneuvot <i>Fordonstyp</i>	Taksit <i>Taxi</i>		Invataksit <i>Invalidtaxi</i>		Sairaankuljetusautot <i>Ambulanser</i>	
Vuosi ja kk <i>År och månad</i>		vuosimuutos <i>årsförändring</i>		vuosimuutos <i>årsförändring</i>		vuosimuutos <i>årsförändring</i>
1994 kesä	100,0		100,0		100,0	
syys	100,2		100,2		100,2	
joulu	100,0		100,0		100,1	
1995 maaliskuu	102,1		101,9		100,3	
kesä	101,9	1,9	101,7	1,7	102,5	2,5
syys	103,4	3,2	103,1	2,9	102,7	2,5

Taulu 1b. Taksi-, invataksi- ja sairaankuljetusliikenteen indeksit ja vuosimuutos, syyskuu 1995

Tabell 1b. Index och årsförändring för taxi-, invalidtaxi- och ambulansstrafik, september 1995
1994:6 = 100
Taksit ilman arvonlisäveroa. Taxibilar exkl. mervärdesskatt.

Ajoneuvot <i>Fordonstyp</i>	Taksit <i>Taxi</i>		Invataksit <i>Invalidtaxi</i>		Sairaankuljetusautot ilman hälytysvalmiutta <i>Ambulanser exkl. alarmberedskap</i>		Sairaankuljetusautot ml. hälytysvalmius <i>Ambulanser inkl. alarmberedskap</i>	
Vuosi ja kk <i>År och månad</i>		vuosimuutos <i>årsförändring</i>		vuosimuutos <i>årsförändring</i>	vuosimuutos <i>årsförändring</i>	vuosimuutos <i>årsförändring</i>	vuosimuutos <i>årsförändring</i>	
1994 kesä	100,0		100,0		100,0		100,0	
syys	100,2		100,2		100,2		100,1	
joulu	100,0		100,0		100,1		100,0	
1995 maaliskuu	102,1		101,9		100,3		100,1	
kesä	101,9	1,9	101,7	1,7	102,5	2,5	103,2	3,2
syys	103,4	3,2	103,1	2,9	102,7	2,5	103,4	3,2

Taulu 2. Indeksit kustannustekijöittäin, syyskuu
Tabell 2. Index enligt kostnadsfaktorer, september
 lman arvonlisäveroa. Exkl. mervärdesskatt.

Taksit
Taxi

	Palkat	Välilliset palkat	Poltto-, voitelu-aineet	Korjaus ja huolto	Renkaat	Pääoman poisto	Korot	Vakuutukset	Liikennöimismaksut	Ylläpito	Hallinto	Kokonaisindeksi
	<i>Löner</i>	<i>Indir. löner</i>	<i>Bränsle och smörjm.</i>	<i>Repar. och service</i>	<i>Däck</i>	<i>Kapital avskr.</i>	<i>Ränta</i>	<i>Försäkringar</i>	<i>Trafikeringsavgifter</i>	<i>Underhållskost.</i>	<i>Förvaltning</i>	<i>Totalindex</i>
Vuosi ja kuukausi												
<i>År och månad</i>	(38,9)	(23,7)	(8,3)	(5,9)	(1,3)	5,6)	(4,0)	(4,0)	(2,8)	(2,9)	(2,6)	(100)
1994 kesä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
syys	100,0	100,0	100,0	100,8	100,0	100,0	103,2	100,0	100,0	100,2	100,1	100,2
joulu	100,0	100,0	99,1	100,8	100,0	99,3	100,7	100,0	100,0	100,0	100,1	100,0
1995 maaliskesä	102,9	102,7	102,8	100,9	99,5	98,7	100,9	100,0	104,3	100,2	101,0	102,1
kesä	102,9	102,7	99,9	100,4	99,6	98,4	100,6	100,0	106,9	100,4	100,9	101,9
syys	105,0	104,8	98,8	100,3	101,6	98,6	100,4	104,3	106,9	102,2	100,8	103,4

Taulu 3. Indeksit kustannustekijöittäin, syyskuu
Tabell 3. Index enligt kostnadsfaktorer, september
 lman arvonlisäveroa. Exkl. mervärdesskatt.

Invataksit
Invalidtaxi

	Palkat	Välilliset palkat	Poltto-, voitelu-aineet	Korjaus ja huolto	Renkaat	Pääoman poisto	Korot	Vakuutukset	Liikennöimismaksut	Ylläpito	Hallinto	Kokonaisindeksi
	<i>Löner</i>	<i>Indir. löner</i>	<i>Bränsle och smörjm.</i>	<i>Repar. och service</i>	<i>Däck</i>	<i>Kapital avskr.</i>	<i>Ränta</i>	<i>Försäkringar</i>	<i>Trafikeringsavgifter</i>	<i>Underhållskost.</i>	<i>Förvaltning</i>	<i>Totalindex</i>
Vuosi ja kuukausi												
<i>År och månad</i>	(35,3)	(21,5)	(7,1)	(4,5)	(1,3)	(11,7)	(5,6)	(4,1)	(3,4)	(2,9)	(2,6)	(100)
1994 kesä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
syys	100,0	100,0	100,0	100,8	100,0	100,0	103,2	100,0	100,0	100,2	100,1	100,2
joulu	100,0	100,0	98,9	100,8	100,0	99,8	101,2	100,0	100,0	100,0	100,1	100,0
1995 maaliskesä	102,9	102,7	99,8	100,9	100,0	99,9	102,2	100,0	103,6	100,2	100,4	101,9
kesä	102,9	102,7	96,1	100,3	101,6	99,9	102,2	100,0	105,6	100,4	100,4	101,7
syys	105,0	104,8	95,5	100,3	103,2	100,0	101,8	104,3	105,6	102,2	100,3	103,1

Taulu 4 Tabell 4.	Indeksit kustannustekijöittäin, syyskuu Index enligt kostnadsfaktorer, september						Sairaankuljetusautot Ambulanser					
	Iman arvonlisäveroa. Exkl. mervärdesskatt.											
	Palkat Löner	Väiilli- set palkat Indir. löner	Poltto- voitelu- aineet Bränsle och smörjm.	Korjaus ja huolto Repar. och service	Renkaat Däck	Pää- oman poisto Kapital avskr.	Korot Ränta	Vakuu- tukset Försäk- ringar	Liiken- nöimis- maksut Trafik- kerings- avgifter	Ylläpito Under- hålls- kost.	Hallinto För- valt- ning	Koko- nais- indeksi Total- index
Vuosi ja kuukausi År och månad	(32,9)	(22,4)	(3,5)	(3,0)	(0,8)	(13,1)	(6,1)	(1,8)	(0,1)	(7,9)	(8,4)	(100)
1994 kesä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
syys	100,0	100,0	100,0	100,9	100,0	99,8	103,0	100,0	100,0	100,0	100,2	100,2
joulu	100,0	100,0	99,2	100,9	100,0	99,8	101,3	100,0	100,0	99,9	100,3	100,1
1995 maaliskesä	100,0	99,8	102,5	101,1	100,0	99,8	102,1	100,0	116,7	100,1	100,9	100,3
syys	104,2	104,0	99,6	100,7	101,2	99,5	101,7	100,0	154,5	100,0	100,9	102,5
syys	104,2	104,0	98,6	100,8	103,0	99,5	101,3	105,8	154,5	102,3	101,0	102,7

Taulu 5 Tabell 5.	Indeksit kustannustekijöittäin, syyskuu Index enligt kostnadsfaktorer, september						Sairaankuljetusautot, ml. hälytysvalmius Ambulanser, inkl. alarmberedskap					
	Iman arvonlisäveroa. Exkl. mervärdesskatt.											
	Palkat Löner	Väiilli- set palkat Indir. löner	Poltto- voitelu- aineet Bränsle och smörjm.	Korjaus ja huolto Repar. och service	Renkaat Däck	Pää- oman poisto Kapital avskr.	Korot Ränta	Vakuu- tukset Försäk- ringar	Liiken- nöimis- maksut Trafik- kerings- avgifter	Ylläpito Under- hålls- kost.	Hallinto För- valt- ning	Koko- nais- indeksi Total- index
Vuosi ja kuukausi År och månad	(44,6)	(30,3)	(1,9)	(1,7)	(0,5)	(7,3)	(3,5)	(1,0)	(0,1)	(4,4)	(4,7)	(100)
1994 kesä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
syys	100,0	100,0	100,0	100,9	100,0	99,8	103,0	100,0	100,0	100,0	100,2	100,1
joulu	100,0	100,0	99,2	100,9	100,0	99,8	101,3	100,0	100,0	99,9	100,3	100,0
1995 maaliskesä	100,0	99,8	102,5	101,1	100,0	99,8	102,1	100,0	116,7	100,1	100,9	100,1
syys	104,2	104,0	99,6	100,7	101,2	99,5	101,7	100,0	154,6	100,0	100,9	103,2
syys	104,2	104,0	98,6	100,8	103,0	99,5	101,3	105,8	154,6	102,3	101,0	103,4

Muistioita-sarjassa ilmestyneitä (1995)

1. Pekka Rytönen:
Rakentamisen harmaat markkinat.
2. Maili Puolamaa, Päivi Määttä:
Teollisuuden jätevedet. Jätevesitilasto
– yleiseen viemärlaitokseen johdettujen teollisuuden
jätevesien laatu.
3. Anja Ahola, Kari Djerf, Markku Heiskanen, Kai Vikki:
Elinolotutkimus 1994. Aineiston keruu.
4. Päivi Heinonen – Jukka Hoffren:
Ympäristöliikennetoiminnan tilastoinnin kehittäminen.
5. Pekka Rytönen:
Näkymättömästä näkyväksi
– selvitys piilotalouden toimialoista.
6. Eero Tanskanen:
Ympäristö 1994
Kulutus, tieto, asenteet ja ympäristöpolitiikka.
7. Pirkko Hemmilä:
Taksi- ja sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksit,
kesäkuu 1994 = 100.

Myynti:
Tilastokeskus/ Myyntipalvelu
PL 3B
00022 TILASTOKESKUS
Puh. (90) 1734 2011
Fax (90) 1734 2474

ISBN 951-727-137-9
ISSN 0357-6507

9 789517 271370